

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones Pastorales De Præceptis, Vitiis Capitalibus, Et De Sacramentis

Marchantius, Jacobus

Coloniæ Agrippinæ, 1655

VI. De cohabitatione conjugum & bonorum administratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41699

& corporis immutatio quę inde sequitur, in hoc statu nõ ei licent: Secus erit si solum gaudeat de illo tamquam de re præterita, hoc enim non est aliud quàm consentire in rem licitam, seu approbare actum præteritum, absque tamen delectatione venerea præsentis.

CAPUT VI.

DE COHABITATIONE

conjugum

Et bonorum Administratione.

I. **Q**UAERO. *An vir & uxor teneantur simul cohabitare?* R. affirmative. Id enim ex ipsa matrimonii natura colligitur, quod non solum ad proles educationẽ, sed & ad mutua obsequia præstanda, ordinatum est. Hęc autem præstari non possunt sine ea cohabitatione, cū etiã uxorẽ alere vir teneatur. Si tamen marito dos cum uxore promissa non solueretur, non tenetur eam alere, nec adducere in domum suam ad eam sustentandam, & onera matrimonii sustinenda. Imò potest illam remittere in domum parentum, licet antea in domum suam adduxisset.

Ra-

Ratio est, quia dos quasi in pretium datur, tum pro alenda uxore, tum pro sustinendis oneribus matrimonii. Ergo illa deficiente, non tenetur maritus stare contractui, quantum ad hoc onus.

2. QUÆRO. *An propter non solutam dotem possit negare uxori debitum, & maritale consortium?* Resp non posse, ut docet Covarruvias Molinã, & alii, sed solam potest negare sustentationem, pro illa enim dos promittitur, & datur.

3. QUÆRO. *Quid si vir mutet domicilium, an teneatur uxor sequi?* Respondeo tenei, nisi inde ei animæ vel corporis periculum immineret; aut nisi ab initio conjugalis contractus, deductum esset in pactum, ut vir certo loco cum uxore habitare teneretur. Tamen siürgens causa locum mutandi marito supervenerit, v. g. periculum capitis, tunc non obstante pacto, teneretur uxor maritum sequi, nisi sine justa causa maritus inciperet vagari. Adde si maritus solebat vagari ante matrimonium, & illa id non ignorabat, tenetur sequi.

Quæ

4. **QUAERO.** *Quomodo peccet uxor circa administrationem bonorum familiae?* Resp. peccat mortaliter, si summam notabilem marito invito det vel alienet. Ratio est, quia non potest accipere aliquid iuste, invito illo, ad quod spectat dominium, vel administratio, vel usufructus. Cum ergo bona communia administrare spectet ad maritum, fit illi injuria contra eius voluntatem ea donando. Quia tamen in praxi res haec posset scrupulis multis obnoxia esse & difficultatibus, recensentur multi casus, in quibus uxor excusatur à mortali.

1. *Casus.* Si quantitas iudicio prudentis non censeatur notabilis, considerato statu aut opibus: aut si maritus rogatus censeretur consentire, aut irrationabiliter invitus esse. Sic potest facere donationes & elemosinas secundum morem mulierum suae sortis. Quod si maritus veret, censeretur, verare excessum: & cum consuetudo jus quoddam hac in re tribuat mulieri rationi consonum; non videtur maritus

T t   posse

posse absolute illam privare tali jure.
 Quia tenetur uxori ad decentem sustentationem juxta statum; in qua sustentatione includi censetur, non tantum victus, vestitus, ornamenta & famulatus; sed etiam alia quæ mulieribus suæ fortis ad recreationes & largitiones concedi solent, maxime juxta morem loci aut Regionis. Et cum uxor non sit mancipium viri, sed administrationis socia, irrationabiliter maritus omnem ei donationem prohiberet.

2. Si mulier det ex his quorum habet liberam administrationem, ut ex paraphernis, vel ex lucro suæ industrie. De his enim liberior dispositio ei competere censetur, maxime si mulier attulit dotem sufficientem ad se alendum.

3. Si det ad impediendum damnum, vel spirituale vel temporale. In temporali casus ordinarius esse solet, si advitandâ litem aliquid in scio marito parti adversæ solvit, ut faciliorem ineat compositionem, ne expensæ per litem
 tem

tem excrescant, marito animum obfirmante. In spirituali casus esse solet, si det ut celebrentur Missæ pro fælici successu familiæ, aut mariti conversione. Cùm utiliter negotium familiæ, ac ipsius mariti in his omnibus gerat, non censetur rationabiliter invitus. Sic *Nabal* non poterat cum ratione invitus esse, quod *Abigail* multa munera afferret ad David adventantem, ut ulcisceretur de injuria: *1. Reg, 25.*

4. Si mulier det in extrema aut gravi necessitate proximi. Tunc enim tenetur. *Item* si maritus est absens, potest secundum administrationem prudentem donare, quia tunc censetur ad eam administratio pertinere.

5. Si maritus est dissipator, cùm tunc faciat uxori injuriam (ad quam dimidia pars bonorum in matrimonio acquisitorum cum dote spectat) potest occultè uti compensatione, accipiendo ex bonis mariti, ut sibi vel liberis consulat, quantum opus est, ut pars sua salva sit.

6. Si Pater & Mater uxoris sint pauperes, ita ut misere secundum statum suum vivant, potest marito nolente eis succurrere ex bonis communibus, vel ex dote sua subtrahere, ut illis det. Idem dicendum, si habeat proles ex alio matrimonio, quæ similiter egeant. Ratio est quia habent jus ad alimenta ab ea petenda; unde maritus non potest jure id inique ferrè. Ita *Less. ex Pet. Navarra. & Corduba*. Idem probabiliter dicitur, si Frater vel Soror uxoris simili urgentur paupertate.

5. *QUAERO.* *Quid de filiis familias occultè ex bonis parentum surripientibus?* Resp. si fiat ipsis invitis, & summa sit notabilis, est furtum mortiferum. In furtis autem filiorum vel uxoris, longè major quantitas requiritur, quàm in furtis externorum. Unde de ea debet formari prudens judicium, juxta conditionem status, ætatis, personarum, locorum. &c. Quare si filius subtraxit duos vel tres aureos parenti prædiviri, non statim putandum est mortale, præsertim cum parens talis,

lis, sæpè non sit multum invitus: se-
cus si parens sit mechanicus, aut me-
diocris fortunæ.

Sic etiam censetur peccare mortali-
ter, si in res turpes aut vanas expendat
notabilem summam contra volunta-
tem parentum. ex pecuniis ei ad ho-
nestos usus concessis. Ex. g. pecuniam
pro veste comparanda expendit in a-
leas, comotationes, vel mulieres V.
Navarr c. 17. 164. Sunt verò casus, in
quibus excusatur à peccato saltem
mortifero filius-familias, aliquid acci-
piendo.

1. *Casus.* Si quantitas pro conditio-
ne status non censetur notabilis. Aut
si putetur parens si rogaretur facilè
concessurus; Tunc enim non videtur
invitus circa substantiam, sed tantum
circa modum: aut si more aliorum suæ
conditionis in eleemosynas, ludum &
honestas recreationes expendat.

2. Si in extrema vel gravi necessitate
proximi surripiat, ad eis subvenien-
dum. Parens enim non est tunc ratio-
nabiliter invitus, cum teneatur ipse.

T r 3

3. Si

3. Si accipiat ex bonis suis castren-
sibus, vel quasi castrensibus; puta
quæ habet ratione beneficii, vel offi-
cii publici, vel militiæ, horum enim
habet dispensationem, quod si Pater
illa vendidisset expendens in alimen-
ta filii, potest tantumdem repetere à
patre, vel etiam à cohæredibus, quod
si non audeat, potest uti occultè com-
pensatione.

4. Si filius gerit negotia Patris, po-
rest deductis expensis, quas Pater facit
in illo alendo pro suo labore & indu-
stria tantum accipere, quantum dare-
tur extraneo, si Pater per se non erat
facturus sed per alium. Notant tamen
aliqui, usum fructum illius lucri non
debere sibi vindicare ante mortem pa-
tris, vel suam emancipationem, quia
cum hoc lucrum cõseatur in bonis ad-
ventitiis, censetur adhuc spectare ad
patrem. *Hoc notent Confessarii*, pro
pluribus filiis villicorum, artificum,
vel mercatorum, qui frequenter mul-
ta expendunt, insciis parentibus, sed
quia ipsis negotiorum administratio
incum-

incumbit, suosque omnes labores vovent paterno obsequio & familiæ bono, & quia multum lucri possent conserere ultra expensas si alibi permitterentur operas locare; ideo tales non tenentur ad restitutionem; nec facile ad grave peccatum sunt condemnandi: quamvis dehortari eos oporteat à similibus, maximè quando expensæ sunt inutiles, nec statui eorum congruæ, tunc enim parentes rationabiliter sunt invitati. Atque de his satis,

Tandem extremam huic operi manum impono, doctrinamque omnem hic traditam S. Rom. Eccles. censuræ ac iudicio lubens substerno, quo tamquam lydio labide, doctrina vera à falsa & adulterina discernitur. Pro meo vero labore haud exiguo, Lect. Benev. Sacrificiorum vel precum communicationem impertire, ac sicubi aberravi, inscitiam meam adscribe, si quæ verò tibi proficua, vel Pastorum instructioni opportuna reperies non mihi seruo inutili, confusione & verberibus digno, sed Deo laudem referat: hic enim & ubique in omn. & per omnia

omnia

RESOL. PASTORAL. 52
omnia, iniciens & finiens, illud de-
cantare opto.

Gloria Patri, & Filio & Spiritui
Sancto : Sicut erat in principio, &
nunc, & semper, & in sæcula
sæculorum. Amen.

Nep

B

m
Bec
C
Eju
Cla
e
Con
m
Con
ri
d
Dir
la
Dir
t
c
Fra